

VERHEYEN, Jozef E. (Kessel 15 mei 1889 – Gent 31 augustus 1962).

Behaalde de onderwijzersakte te Mechelen in 1908 en was op verscheidene plaatsen werkzaam in het onderwijs, onder meer tijdens de Eerste Wereldoorlog te Paris-Plage in een school voor Belgische vluchtelingenkinderen. Na de oorlog werd Verheyen inspecteur voor het schoolkanton Sint-Jans-Molenbeek en Anderlecht. Te Zaventem organiseerde hij vanaf 1923 een experimenteelschool, onder invloed van de Zwitser E. Claparède en van Ovide Decroly. Van 1927 af was Verheyen als werkleider, docent (1931) en hoogleraar (1937) verbonden aan het Hoger Instituut voor Opvoedkundige Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Gent, waar hij eveneens een experimenteerschool oprichtte.

Hij werkte vanaf 1923 mee aan de *Vlaamsche Opvoedkundige Vereeniging*. In 1924 volgde hij Edward Peeters op als hoofdredacteur van *Het Schoolblad voor Vlaanderen*, tijdschrift dat Verheyen geleid heeft tot 1927. Van 1927 tot 1940 nam hij de hoofdredactie waar van *Moderne School*. Hij werkte ook mee aan het blad *Vlaamsche Paedagogiek* (1941-1944).

Samen met de Leidse hoogleraar R. Casimir publiceerde Verheyen de *Paedagogische Encyclopaedie*, waarvoor hij meer dan de helft van de artikelen schreef. Door deze talrijke werkzaamheden droeg Verheyen bij tot het ontstaan van een Nederlandstalige vakterminologie voor de pedagogische wetenschappen, en tot de erkenning van deze discipline aan de Vlaamse universiteiten. Zijn invloed op het onderwijs was zeer groot.

WERKEN: met K. Maes, *Kunst en teekenen voor kinderen*, 1924; – *Uit het leven van Frans en Grietje*, 1925; – *Het moedertaalonderwijs op nieuwe banen*, 1926; – *Het vraagstuk der tests*, 1926; – met R. Casimir, *Paedagogische Encyclopaedie*, 2 dln., 1939-1949; – *Hoofdstukken uit de algemene pedagogiek*, 1951; – 1889-1939: *Een halve eeuw Nieuwe Opvoeding*, 1951; – *Het Hoger Instituut voor Opvoedkundige Wetenschappen aan de Rijksuniversiteit te Gent*, 1954; – *De experimenteerschool van de Rijksuniversiteit te Gent*, 1961.

LITERATUUR: Naar een verantwoorde opvoeding. Album J.E. Verheyen, 1959; – J. van Buggenhout, *Enkele aspecten van de pedagogiek in verband met de Vlaamse openbare lagere school*, 1961; – R.L. Plancke, 'Jozef Emiel Verheyen', in *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden* (1962-1963), p. 194-201; – J. van Buggenhout, 'In memoriam Prof. em.

J.E. Verheyen', in *Vernieuwing van onderwijs en opvoeding*, jg. 21,
nr. 198 (1962-1963), p. 3-5.

HENK VAN DAELE